

Priopćenje za medije

Luxembourg, 3. travnja 2019.

Programom EU-a osigurava se pomoć u hrani za najpotrebitije, ali i dalje je potrebno dokazati njegov učinak na socijalno uključivanje, poručuju revizori

Fondom europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) doprinosi se aktivnostima koje države članice provode s ciljem ublažavanja siromaštva, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Međutim, iz njega se i dalje uglavnom financira pomoć u hrani te nije uvijek usmjeren na najekstremnije oblike siromaštva. I dalje je potrebno dokazati da se njime otvara put prema socijalnom uključivanju, naglašavaju revizori EU-a.

Financijska sredstva EU-a izdvojena za FEAD za razdoblje 2014. – 2020. dosežu iznos od 3,8 milijardi eura te on ne bi trebao biti samo program pomoći u hrani, nego bi se iz njega trebala pružati i materijalna pomoć u spoju s provedbom prilagođenih mjera socijalnog uključivanja. Revizori su procijenili je li FEAD osmišljen tako da se njime djelotvorno pomaže najpotrebitijim osobama u EU-u da izađu iz siromaštva i potiče njihova socijalna integracija. Pregledali su programe koje provode Belgija, Češka Republika, Njemačka, Španjolska, Francuska, Poljska, Rumunjska i Slovačka.

Iako je socijalno uključivanje jasno utvrđeno kao jedan od ciljeva FEAD-a, revizori su utvrdili da on u osnovi ostaje program pomoći u hrani jer se preko 80 % njegova proračuna izdvaja za pružanje takve potpore. Unatoč tome, dionici koji rade s najpotrebitijim osobama smatraju FEAD izrazito dobrodošlim te revizori isto tako smatraju da je FEAD važan instrument za osiguravanje pomoći u hrani i materijalne potpore.

Revizori ističu mogućnosti koje FEAD pruža državama članicama za izričito poticanje socijalnog uključivanja. Međutim, samo četiri države članice odlučile su provoditi programe koji su usmjereni na mjere socijalnog uključivanja, na koje otpada tek 2,5 % sredstava FEAD-a. Nadalje, uspjeh takvih mjera ne prati se zbog nedostatka kvantitativnih podataka. Stoga revizori zaključuju da doprinos FEAD-a ublažavanju siromaštva i dalje nije dokazan.

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik
Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
@EUAuditors eca.europa.eu

„Unatoč općenitom blagostanju u Europi, gotovo svakoj četvrtoj osobi u EU-u i dalje prijete rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti”, **izjavio je George Pufan, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.** „FEAD je dobrodošao instrument relevantne politike za promjenu takvog neprihvatljivog stanja. Međutim, kako bi uistinu bio djelotvoran i kako bi se njime ostvarila veća dodana vrijednost, mora se jasno usmjeriti na najpotrebitije osobe i na najekstremnije oblike siromaštva.”

Ciljano usmjeravanje pomoći ima ključnu ulogu, tim više uzevši u obzir ograničena proračunska sredstva. Takvim se usmjeravanjem povećava učinak FEAD-a i olakšava praćenje njegove upotrebe. Međutim, ciljne vrijednosti nisu bile utvrđene u svim slučajevima te polovica država članica obuhvaćenih procjenom nije usmjerila pomoć ni na jednu posebnu ranjivu skupinu ili oblik siromaštva. Revizori upozoravaju da će posljedica svega navedenoga vjerojatno biti raspršivanje financijskih sredstava.

Europska komisija predložila je da se u razdoblju 2021. – 2027. FEAD integrira u novi Europski socijalni fond plus (ESF +). Imajući to na umu, revizori preporučuju Europskoj komisiji i državama članicama da:

- ciljano usmjere osnovnu pomoć u hrani i materijalnu pomoć na one kojima su one najpotrebnije
- zajamče izdvajanje sredstava za provedbu mjera socijalnog uključivanja za primatelje osnovne materijalne pomoći
- poboljšaju procjenu socijalnog uključivanja krajnjih primatelja potpore.

Napomene za urednike

Smanjenje siromaštva ključan je element politike u okviru strategije Europa 2020., pri čemu je cilj da se do 2020. „broj ljudi izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti smanji za najmanje 20 milijuna” u odnosu na 2008. godinu. Broj osoba izloženih riziku od siromaštva i socijalne isključenosti 2017. godine i dalje je dosežao 113 milijuna, odnosno 22,5 % stanovništva EU-a. Kad je EU 2008. definirao taj glavni cilj, riziku od siromaštva bilo je izloženo 116 milijuna osoba. Rizik je najveći za određene skupine, primjerice djecu i starije osobe.

Programi EU-a usmjereni na pružanje potrebe najpotrebitijima postoje od 80-ih godina prošlog stoljeća. Prvi takav program bio je MDP, europski program za podjelu hrane najpotrebitijima. Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) uspostavljen je 2014. godine te je Komisija za njega izdvojila iznos od 3,8 milijardi eura. Kad se tome pridodaju doprinosi država članica, ukupna financijska sredstva FEAD-a za razdoblje 2014. – 2020. dosežu 4,5 milijardi eura. Cilj je FEAD-a ublažiti one oblike ekstremnog siromaštva koji imaju najveći učinak u smislu uzrokovanja socijalne isključenosti, kao što su beskućništvo, siromaštvo djece i oskudica hrane.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo. Tako visoka razina prihvaćanja preporuka Suda naglašava koristi koje građani EU-a imaju od rada Suda.

Tematsko izvješće br. 5/2019 „FEAD – Fond europske pomoći za najpotrebitije: iz FEAD-a se pruža dragocjena potpora, ali njegov doprinos smanjenju siromaštva još nije utvrđen” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.